Ч. 260 (12.626). Львів, пятниця 21. листопада 1930. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

11 Число Українського і Білоруського Виборчого Бльоку 11

Небувало важке положення.

Українська Парляментарна Репрезентація на порозі нових завдань.

Львів, 19. листопада 1930.

Ні одно умандатоване українське представництво не находилося, мабуть, у такому страшенне важкому положенні, що вибрана оце нова Українська Парляментарна Репрезентація, яку в найближчу неділю доповнять ще пп. сенатори. Здається, що навіть у переломових хвилинах розвалу наддунайської монархії в осені 1918 року тодішні українські посли до віденського парляменту находилися у кращій ситуації, бо нині ще більше скомплікованих моментів, ще більше сумнівів і неясностей. Навіть члени Трудового Конгресу в січні 1919 р. у Києві мали багато легкше завдання, бо мали багато яснішу ситуацію. Може назверх нинішній момент не є такий емоціональний, може не кидається у вічі випадками, які цілком яскраво й недвозначно свідчать, що ось діються речі історичного всенаціонального значіння. А проте на ділі відповідальність нової української репрезентації є зовсім не менша, завдання надзвичайно важкі, а умовини праці просто страшні.

Ми вже вчора згадували (стаття п. н. „Факти і висновки“), що поруч із висновками з вислідy недільних виборів, так мовити, морального характеру, є ще підсумки натури тейби матеріяльної. Коли перші — як ми це вчора доказали — є надзвичайно відрадними й можуть справді додати новим послам чимало бадьорости, то ствердження фактів „матеріяльної“ натури пригнічує своєю повагою.

Передовсім нова парляментарна репрезентація входить до нового сойму в багато меншому складі: коли однопартійців в Українському Клюбі було 24-ох, тепер їх є лише 17. Але це ще не було б таке болюче, коли би з отого зменшеного числа ще 7-ох послів не находилось у вязниці. Таким робом весь тягар праці й відповідальности фактично паде на 10 одиниць. Тих 10 послів належить до партії, якої ціла президія є виарештована та якої домівка запечатана. В тих умовинах не може бути, очевидно, мови про нормальну підготовку парляментарної репрезентації до виконування її функцій. Такою підготовкою є завжди в першій мірі намічення будучої політ. тактики для нової репрезентації *партійним проводом* та її передискутування й апробата ширшими партійними зборами. Специфічні обставини, в яких найшлося УНДО, надзвичайно утрудняють цю необхідну роботу, без якої нові посли не можуть рушитися до Варшави. Ці специфічні умовини, при фізичній відсутності всіх членів партійної управи та при високо-сумнівній можливості переведення нормальних засідань і краєвих партійних нарад, вкладають на новообраних послів і сенаторів силою факту обовязок перейняти ініціятиву як щодо вияснення у власному гурті цілої низки найбільш актуальних питань, так теж щодо зясування собі опінії краю. Бо парляментарна репрезентація ніколи не повинна забувати, що вона є лише еманацією краю, краєвої партійно-політичної організації, і що тому вона мусить не керувати краєм, а йому підпорядковуватися, — очевидно: при істнуванні найбільшої гармонії, однозгідности поглядів та взаємному довірі. Тактичне переведення вияснення курсуючих нині в українському громадянстві поглядів і настроїв — це перший клопіт наших послів і сенаторів. Однак суттєве найближче завдання — це саме ця глибока призадума над дотеперішньою політичною тактикою й устійнення нових напрямних.

Це завдання надзвичайно утруднене як останніми відомими посуненнями польської влади, так теж повною загадковістю її дальших замірів. Парляментарна тактика, поруч з деякими засадничими моментами, які залишаються ненарушені, рахується чейже завжди з зовнішніми умовинами. Якже формувати свою тактику, припоровлену до ствердженого факту, що національна політика влади є цілком незнана і незрозуміла?! Як-же страшенне відповідальною річю є ставити в таких умовинах деякі ясно означені тези та виводити з них льогічно-розумні й послідовні висновки!

До цих зовнішніх моментів належить теж конфіґурація сил у новому соймі. Можливо, що остання українська парляментарна репрезентація дещо легковажила цей момент праці й інколи не старалася використовувати для себе ріжниць, істнуючих поміж 3-ма великими групами: правицею (ендеція, Пяст, хадеція), ББ та лівицею і що тому простолінійність бувшої нашої парляментарної тактики стала дещо закостенілою. Однак тепер і цих можливостей уже нема, бо внутрішній образ сойму основно змінився: замість випадкової (бо незорґанізованої і внутрі розсвареної) опозиційної більшости сойму проти уряду та випадкової польської (правиця і санація) більшости проти українців, нинішній сойм має тверду більшість ББ. Нема вже поділу верховної влади на „сойм“ і „уряд“, а з соймовою опозиційною меншістю уряд санації напевне рахуватися не буде.

Опинившися серед таких умовин праці, нова парляментарна репрезентація нашого народу має проте ще довший реєстр справ, ще болючіших і ще важливіших, ніж мав їх попередній Український Клюб та яких ніяким робом не зможе у своїй діяльності забути, проминути чи промовчати. Бо в міжчасі скорчився український національний культурно-господарський стан посідання і зайшли події, які нечувано міжнаціональні відносини ускладнили.

У небувало важкому положенні найшлася нова наша парляментарна репрезентація. Про деякі інші подробиці цього положення скажемо другим разом.

Хто вибраний українським послом.

ОКРУГА ЛЬВІВ-ПОВІТ:

1. **Д-р Дмитро Левицький,** б. посол, адвокат, голова УНДО, — перебуває тепер у вязниці; отримує теж мандат з державної листи;
2. **Володимир Кохан,** б. посол, господар, перебуває у вязниці;
3. **Мілена Рудницька,** б. посолка, учит. семинарії.

ПЕРЕМИШЛЬ:

4. **Д-р Володимир Загайкевич,** б. посол, адв.

САМБІР:

5. **Гринь Тершаковець,** б. посол, господар, вийшов саме на волю.
6. **Д-р Степан Біляк,** б. посол, адвокат, — тепер у вязниці.

СТРИЙ:

7. **Остап Луцький,** б. посол, кооператор;
8. **Дмитро Великанович,** б. посол, учитель.

ЗОЛОЧІВ:

9. **Д-р Ярослав Олесницький,** адвокат;
10. **Степан Кузик,** б. посол, канд. адв., — тепер у вязниці;
11. **Д-р Любомир Макарушка,** генер. секр. УНДО, — тепер у вязниці.

ТЕРНОПІЛЬ:

12. Д-р Степан Баран, б. посол, адвокат;
13. Олекса Яворський, б. посол, канд. адв.— тепер у вязниці;
14. Сергій Хруцький, б. посол, ґімн. учит.

СТАНИСЛАВІВ:

15. Д-р Іван Макух, б. сенатор, адвокат (соц.-рад.);
16. Михайло Галущинський, б. сенатор, ґімн. учит.;
17) Михайло Вахнюк, нар. учитель (соц.-радикал).

ЛУЦЬК:

18) Зеновій Пеленський, кооператор.

З ДЕРЖАВНОЇ ЛИСТИ ПРИХОДЯТЬ:

19. **Д-р Дмитро Левицький** (вибраний теж у львівській окрузі);
20. **Михайло Матчак,** журналіст (соц.-рад.);
21. **Фабіян Єреміч,** інж., білорус.

У повищому складі нововибраних українських послів можуть ще зайти досить значні зміни. А саме, як уже зазначено вище, д-р Дмитро Левицький, має мандат із окружної та державної листи; якщо зречеться з листи окружної, тоді ввійшов би до сойму **п. Ілько Лисий,** дир. „Сільського Господаря“; колиб д-р Дмитро Левицький зрікся мандату з листи державної, тоді черговим кандидатом є **п. Сергій Хруцький,** який вибраний уже послом з Тернопільщини; після нього йде **п. Василь Мудрий,** головний редактор „Діла“. У станиславівській окрузі на двох перших місцях вибрані пп. д-р Іван Макух і Михайло Галущинський. Оба кандидують на чолових місцях сенатської листи у Станиславівщині (як перший — Мих. Галущинський, як другий — д-р І. Макух); колиб отримали мандати сенаторів — зреклись би посольських. Черговими кандидатами на посольській листі у станиславівській окрузі є **Юра Чукур,** господар (УНДО) й один представник соц.-рад. партії.

У персональному складі послів зайдуть ще певне деякі зміни, які випливають з умови, заключеної між партіями, що творили Український Виборчий Бльок. Щодо партійної приналежности, вибраних з округ, то вийшли послами лише 2 соціялісти-радикали, а решта 16 належить до партії УНДО. Зате виходить таке, що на тих 16 послів з УНДО припадає з державної листи лише один посол і один на 2-ох соц.-радикалів; третій мандат належить білорусові п. Єремічеві, який завдяки бльокові з українцями буде в цьому соймі взагалі єдиним представником білорусів, тому, що з усіх білоруських округ усі мандати дістала „одинка“! Соціяльний демократ не отримав мандату тому, що не здобуто 3-ого мандату у Стрийщині,

зарма, що раніше і без бльоку УНДО там мало 4 мандати. Всі справи пересунення мандатів вирішать партійні управи та спільний Виборчий Комітет.

На 21 послів, лише 5 не було членами парляментарних палат (д-р Ярослав Олесницький, д-р Любомир Макарушка, Михайло Матчак, Зеновій Пеленський і Мих. Вахнюк); двох було сенаторами (д-р Ів. Макух і Мих. Галущинський). До найяскравіших явищ нової Української Парляментарної Репрезентації належить безумовно факт, що **на 18 осіб — 6 перебуває у вязниці.**

Тут слід вияснити, що отримання мандату не потягає за собою автоматичного звільнення зпід арешту. Лише на домагання нового сойму мусілиб їх звільнити. Тому, що абсолютна більшість у новому соймі належить до ББ. — такого рішення сойму не слід сподіватися. Перебування у вязниці не означає теж утрати мандату. Навіть судовий присуд не позбавляє мандату, — хіба, що суджено послів за злочини, які передбачує виборча ординація. З арештованих 7-ох послів засуджений досіль лише пос. Кохан на 1 рік вязниці (за зневагу урядовця у службі), але цей присуд ще не правосильний, бо пос. Кохан зробив відклик.

З попередніх послів не ввійшли до нового сойму: 1. д-р Д. Блажкевич (не кандидував); 2. В. Целевич (скреслено його з держ. листи; не отримавши від нього з берестейської вязниці згоди); 3) о. Мих. Ганушевський (не отримав згоди духовних властей); 4. о. прал. Л. Куницький (таксамо); 5. о. д-р В. Пелліх (таксамо); 6. А. Кунько (кандидував на дальших місцях у терноп. окр.); 7. Іван Ліщинський (не кандидував); 8. Антін Максимович (кандидував на чоловому місці в Ярославщині, однак тамошню листу уневажнено); 9. Дм. Паліїв (скреслено з держ. листи — як В. Целевича); 10. Лавр. Серветник (не кандидував); 11. Сам. Підгірський (не канд.); 12. Дроздовський (канд. на дальш. місці в Луччині); 13. Мих. Струтинський (канд. на дальш. місці у Стрийщині); 14. Павло Васильчук (не канд.); 15. Ол. Вислоцький (не канд.); 16) Ів. Заваликут (канд. на дальшому місці в Станиславівщині). З 6. послів соціял.-радикалів не ввійшли до сойму: 17. д-р Осип Когут (не канд.); 18. д-р Дм. Ладика (канд. на дальшому місці в Тернопільщині); 19. Мик. Рогуцький (канд. на дальш. місці держ. листи); 20. Шекерик-Доників (не канд.); 22. Іван Власовський (чоловий кандидат до сенату на Волині); 23. Семен Жук (був чоловим кандидатом у Кремінеччині, але всі 5 мандатів взяла там „одинка“); 24. А. Нивинський (канд. на дальшому місці в Луччині); 24. В. Зубрицький (не канд.). Не дістався цим разом до сойму також **ані один українець зпоза листи Українського Виборчого Бльоку,** себто не буде в новому соймі ні одного правого ані лівого „сель-роба“ (в ост. соймі правий Сель-роб 4 манд., лівий 2), ані „дикого“ мандату УПП. Які анонімі, вибрані з листи ББ. на Волині, признаються до української національности — це нам покищо не відомо; краківський „Курерок“ пише, що є там 6 українців, 3 галицьких „бебеків“ є теж якісь „русини“; не знати, чи галицькі „русини“ з „одинки“ „засимілюють“ волинських одинкарів-українців, чи станеться може навпаки. Всі ці неясности вияснить щойно найближча соймова сесія.

Громадяни!

Просимо подавати нам негайно короткі звідомлення з місць з переведених виборів, а зокрема точні дані про всякі виборчі зловживання.

Сповніть свій обовязок!

Виборчі зловживання.

По закону вибори до сойму й сенату є свобідні і мають бути „чисті“, себто без терору, без шахрайства, без підкупу, без підступу, взагалі без ніяких зловживань. *Коли би при виборах були які зловживання, які могли би вплинути на їх вислід, то такі вибори були би неважні.*

На протест виборців Найвищий Суд такі вибори уневажнює, як це було прим. в попередніми виборами на Волині.

Щоби свого права боронити, треба *всі зловживання докладно подати.* Тому *негайно* з кожної громади треба прислати точний звіт, чи були які зловживання при виборах до сойму 16. ц. м.:

1) Чи листа виборців була зложена правильно? Чи були вписані всі управнені виборці? Чи були вписані неуправнені? Подати імена.

2) Чи розбивано збори виборців, коли і хто?

3) Чи хто грозив і як, що не вільно голосувати на ч. 11?

4) Чи хто підкуплював виборців, щоби на 11 не голосували або щоби здержалися від голосування?

5) Чи хто страшив карами або чим іншим, як виборці не будуть голосувати наприклад тільки на 1-ку?

6) Чи хто обіцяв якусь заплату або позичку і т. п. за голосування прим. на 1-ку?

7) Чи перешкоджав хто голосувати у виборчім льокалі або перед льокалем?

8) Чи не видирали карток? Чи не заглядали до картки?

9) Чи вкладав хто самовільно якісь картки до урни?

10) Чи комісія відбирала так голоси, що всі виборці не могли віддати голосу?

11) Чи правильно почислено голоси?

Все треба докладно подати з точним іменем того, хто робив зловживання, навести час, місце і *свідків.* Тільки тоді має вартість скарга до Найв. Суду. Подати докладно характер особи, що допустилася зловживання — чи це особа цивільна (її адреса), чи особа урядова (постерунковий, староста, екзекутор, урядовець податковий, війт, учитель, урядовець з виділу повітового і т. д.).

Всі зібрані матеріяли про можливі зловживання передавати негайно з громад до Повітових Виборчих Комітетів, а звідти пересилати їх до Виборчого Комітету в місці осідку окружної виб. комісії, або на руки наших нововибраних послів. *Зі збіркою і висилкою матеріялів про виборчі зловживання треба спішитися, бо протест можна внести лише до 14 днів після оголошення висліду голосування.*

В дні 23. листопада голосуйте всі на листи „Українського і Білоруського Виборчого Бльоку“ число — 11

ДО МУЖІВ ДОВІРЯ
при сенатських виборах!

В тернопільській окрузі стверджено при соймових виборах, що обводові виборчі комісії **виповнювали вислід голосування цифрами й олівцем.** Тому, що це є протизаконне і може бути причиною до зловживань, наші мужі довіря повинні жадати вписання висліду голосування до акту чорнилом, а цифру ще й словами. Колиб їм цього відмовлено, нехай зажадають вписання до протоколу. такої заяви:

ЗАЯВА.

З огляду на те, що Обводова Виборча Комісія випаликувала голоси олівцем, а числа лист і числа голосів виповнила рівнож тільки олівцем і то тільки цифрами — заявляю по думці артикулу 86. виборчої ординації до Сойму і Сенату, що поступовання це є протизаконне і вношу на вписання словами і то чорнилом палок, числа лист, а вкінці занотування словами і то чорнилом, що листа число 11, словами: число одинацять одержала словами: . . . . голосів

Вношу на долучення цеї заяви до протоколу.

. . . . дня . . . листопада 1930 р.

Підпис мужа довіря.

Коли би комісія проти права не допустила до вписання до протоколу такої заяви, нехай муж довіря сам таку заяву напише і зажадає долучення її до протоколу.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З 21. ЛИСТОПАДА 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ. 63)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

Коли вона побачила Маціцького, перервала негайно свою декламацію. Відкинула на канапу перламутровий ніж і свою книжку, спустила зручним рухом рукав свого пенюару і протягнула з парубоцьким жестом руку свому гостеві.

— Добрий день, пане сусіде — сказала з приємним усміхом. — Ви застаєте мене в приступі трагічного патосу, я вчу ролю Клітаймнестри. Правда, що вона має в собі повно пориву?

Посадила його на канапу, поруч себе і розмова почалася.

— Чи пані (не мав сміливости назвати її сусідкою) займається драматичним мистецтвом?

— О, це тільки так, для фантазії. Я давніше займалася різьбою й музикою, але цим разом, здається, я попала добре і буду вже мати дебют у державнім театрі.

В тій-же хвилині, велика жовта птаха впала з великим шумом на зачіску Маціцького.

— Не лякайтеся — сказала дама усміхаючися на вид його переляканої міни — це мій какатоес, симпатичне звірятко, яке я привезла собі з Маркізових островів.

Взяла птаху, погладила, сказала їй два чи три слова по еспански і віднесла на золочений дручок у кутку сальону. Маціцький тільки очі витріщив... Муринка, какатоес, державний театр, Маркізові острови... Яка незвичайна жінка! подумав він з захопленням.

Дама сіла поруч нього. Спочатку розмовляли про Пасторальну комедію. Дама встигла прочитати її вже кілька разів вчорашнього дня, знала деякі місця напамять, декламувала їх з палом. Ніколи ще себелюбство Маціцького не зазнало такої лестки. Він мусів відповідати скільки має літ, де провів молодечі роки, як живе, чи має багато знайомих і чи є закоханий. На всі ці питання він відповідав з найбільшою щирістю, так, що за пів години дама з першого поверха знала вже Якимця, історію його рідні і того бідного огнища, яке вони присягли собі відбудувати. Тільки про Камілю не згадав він ні слова. Зате оповідав він про одну молоду дівчину з високого роду, що вмирала з кохання для Маціцького і про жорстокого батька (бідний Перрот!), який був противний їх злуці.

Підчас тої сповіді хтось увійшов до сальону. Був це старий різьбар з сивоволосою чуприною, колишній її учитель різьби.

— Заложуся — сказав він підморгуючи злобно до Маціцького — що це є ваш неаполітанський ловець коралів.

— Ви згадали! — відповіла вона зі сміхом, звернувшися до свого коральника, що був дуже здивований і додала:

— Чи пригадуєте собі той ранок, коли ми вперше зустрілися. Ви йшли розхрістаний, з розкуйовданим волоссям, з дзбанком у руці. Я мала враження, що бачу одного з тих рибалок коралів, які так часто надибуємо у неаполітанській пристані. Цього-же вечора я оповіла про це своїм приятелям, але всі ми й не підозрівали, що цей малий рибалка може бути великим поетом і що на дні його глиняного дзбанка лежала „Пасторальна комедія“.

Маціцький був захоплений, що про нього говорили з такою пошаною. Коли він схилив головою з соромязливою усмішкою, Біла Зозуля ввела нового гостя. Був це великий Баггават, індійський поет, його знайомий з ресторанику. Баггават підійшов просто до дами і передав їй книжку в зеленій обгортці.

— Віддаю вам ваших метеликів. Що за смішна мазанина!

Дама стримала його одним порухом руки. Він зрозумів, що тут сидить автор і поглянув на нього зі силуваним усміхом. На хвилину запанувала прикра мовчанка, яку, на щастя, перервала поява третього гостя. Був це професор декламації, страшний горбун, пожовтілий з рудим волоссям, з вишкіреними порохнявими зубами. Казали, що якби не його горб, то він був би найбільшим драматичним артистом сучасности. Але тому, що він не міг із цим горбом вступити на сцену, то потішав себе тим, що вчив свого мистецтва інших і обмовляв усіх акторів.

Коли він тільки ввійшов, дама крикнула до нього:

— Чи ви бачили жидівочку? Якже вона грала нині вечір?

Жидівочка це була Рахеля, найбільша тодішня драматична артистка, що була тоді на вершинах своєї слави.

— Грає щораз гірше — відповів професор, знизуючи плечима. — Я нічого в ній не находжу... Звичайна вулична дівчина...

— Так правда, звичайна вулична дівчина — повторила учениця, а за нею те саме два інші голоси з глибоким пересвідченням.

Відтак попросили господиню, щоби щось задекламувала.

Декламувала добре чи ні? — Маціцький не міг видати про це власного суду. Він не слухав, а глядів засліплений білиною чудової руки, захоплений золотистим волоссям, що розвівалося на всі боки. Коли дама скінчила, він плескав сильніше, як інші і також заявив, що Рахеля це не артистка, а вулична дівчина.

І всю ніч мріяв про сніжне рамя серед золотистої хмаринки. А коли на другий день він засів за стіл, щоби повіршувати, чарівна рука появилася знову біля нього і потягнула його за рукав.

(Продовження буде.)

1000 ІНВАЛІДІВ УГА ждуть на поміч суспільности.

Вшануйте їх заслуги в цьому місяці! Честь народу наказує забезпечити життя тим, що в обороні його чести віддали своє здоровля.

ЛИСТА КАНДИДАТІВ

Українського Виборчого Бльоку ч. 11 до сенату.

ЛЬВІВСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

1) Інж. **Павликовський Юліян,** дир. Нар. Торговлі, Львів (УНДО).
2) **Кисілевська Олена,** журналістка, Коломия (УНДО).
3) **Д-р Гарасимів Антін,** адвокат, Стрий (УНДО).
4) **Стронський Іван,** емер. управитель вселюдної школи, Львів (УНДО).
5) **Рогуцький Микола,** господар в Купновичах, воев. Львів (УСРП).
6) **Пушкар Гринь,** господар, Вербиця, пов. Рава Руська (УНДО).

СТАНИСЛАВІВСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

1) **Галущинський Михайло,** б. сен. (УНДО).
2) **Д-р Макух Іван,** адвокат, 5. сенатор (УСРП).
3) **Черкавський Олекса,** б. сен. (УНДО).
4) **Гаджаровський Юрко,** господар (УНДО).
5) **Д-р Навроцький Остап,** адвокат у Делятині (УСРП).
6) **Домбчевська Ірина** зі Стрия (УНДО).

ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

1) **Д-р Горбачевський Антін,** адвокат, б. сен. (УНДО).
2) **Загульський Микола,** господар (УНДО).
3) **Бараник Василь,** адв. канд., б. сенатор (УНДО).

ВОЛИНСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

1) **Власовський Іван,** гімн. учитель, Луцьк (УСРП).
2) **Козубський Борис,** зем. власник, Кремянець (УНДО).
3) **Бондарук Іван,** господар, Луцьк (УСРП).
4) **Левчанівський Олександер,** гімн. учитель, Луцьк — безпартійний.
5) **Рогуцький Микола,** господар, с. Купновичі, львівське воєвідство (УСРП).

ЛЮБЛИНСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

1) **Галущинський Михайло,** б. сенатор, Львів (УНДО).
2) **Рочняк Олександер,** б. суддя, Замосте, вул. Люблинська 132/15 (УНДО).
3) **Новосад Григор,** господар, с. Покривка, холмський повіт.
4) **Д-р Горбачевський Антін,** адвокат у Чорткові (УНДО).
5) **Рудь Захарій,** господар, Замосте, вул. Львівська.
6) **Солдачук Іван,** господар, с. Лазиска, замостський повіт.

Вибори ще не скінчені! Голосування до сенату відбудеться в неділю 23. листопада ц. р. При вкиданні виборчого числа до коперти треба вважати, чи коперта остемпльована. Число, вложене до неостемпльованої коперти, рахується неважним. Виповнім усі свій громадянський обовязок!

Виборчі висліди.

ВИБ. ОКРУГА Ч. 49. САМБІР.

Українське населення, не зважаючи на все те, що діялося, держалося незвичайно гарно, викликаючи просто подив не тільки серед своїх, але й серед чужих. Голосували масово навіть старці, жінки, хорі і т. д. Про ті дивні містерії, які діялися в нашій окрузі, докладніше окремо, тут зазначимо тільки, що мужів довіря української листи майже ніде не допущено до виб. льокалю, а як де й допущено, то усунено їх підчас обчислювання голосів. У деяких громадах знову фунгували як мужі довіря 11-ки такі людці, що виказувалися фальшивими повновластями, підписаними мнимо повновласником укр. листи д-ром Рогуцьким, не зважаючи на те, що наші справжні повновласники доказували, що ті людці не можуть бути представниками українців і що їх повновласти фальшиві... А проте українське селянство пішло при цих виборах куди краще, як у 1928 р. Що більше: навіть ті наші села, які в 1928 р. голосували на одинку, тепер віддали масово свої голоси на українську листу.

Вислід: листа ч. 11 — 61.197 гол., 1 — 116.271, 7 — 16.311, 15 (москов.) — 1.195, 22 (сель-роб) — 3.646, 24 (ком.) — 11.

Вибрані б. посли: селянин **Гринь Тершаковець** і адвокат **д-р Степан Біляк.** Їх заступниками є: кооператор Остап Коберський і господар у Бикові Ілярій Тарнавський.

Вносимо протест до Найвищого Суду.

ВИБ. ОКРУГА Ч. 56. КОВЕЛЬ.

Віддано голосів 138.980. Важних 127.913. З того: 1 — 113.714, 5 — 320, 7 — 7.199, **11 — 6.080.** Це в цілій виборчій окрузі.

ВОЛОДИМИРСЬКИЙ ПОВІТ.

Віддано голосів 36.136. З того: 1 — 29.837, 5 — 71, 7 — 2.030, **11 — 2.539.**

Мужів довіря нашої листи ніде не допущено. Мотиви ріжні. Багато виборців відійшло від урни через ріжні формальности. Докладніше про все пізніше.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

Вибори до польського сойму перейшли спокійно. Війська по селах не було. На загал відсоток голосуючих українців значно вищий, як у 1928 році. Покищо є докладні висліди з 34-ох сіл. Українська листа дістала 13.562 гол., 1-ка дістала 8.064 гол., інші листи дістали небагато. Якщо прийдуть висліди голосування з бракуючих сіл, то 11-ка буде мати понад 14.000, одинка 10—11.000 гол. Треба зазначити, що Теребовельщина має майже половину латинників. Агітацію провадила тільки одинка. Та всеж таки українці держалися дуже добре. В **Слобідці Струсівській** голосувало на 471 управнених до голосування 461, з того на українську листу 311.

Пересічно голосувало 70% управнених до голосування. Висліди по поодиноких місцевостях такі:

Місцевість:	1	11	14	4	22
1. Теребовля	1041	993	658	154	7
2. Слобідка Струс.	136	311	3	11	—
3. Глещава	236	544	2	—	—
4. Плебанівка	389	115	6	2	—
5. Кровінка	297	272	—	6	—
6. Зеленче	33	162	—	14	—
7. Ілавче	134	969	14	—	—
8. Залавє	60	285	—	—	1
9. Різдвяни	121	305	11	27	1
10. Застіноче	103	175	6	52	—
11. Островець	64	157	4	46	—
12. Янів	150	199	300	289	—
13. Іванівка	312	280	—	—	80
14. Лошнів	842	235	1	222	—
15. Гумниська	76	333	2	14	—
16. Романівка	79	499	16	—	—
17. Волиця	45	128	4	2	—
18. Хмелівка	62	508	—	7	—
19. Могильниця	181	1216	36	1	—
20. Деренівка	31	347	9	—	—
21. Будзанів	665	772	—	—	—
22. Довге	143	226	7	14	—
23. Зубів	21	156	—	—	—
24. Варваринці	360	267	—	4	—
25. Ласківці	237	1074	43	—	—
26. Заздрість	403	250	—	150	—
27. Семенів	113	166	1	3	—
28. Дарахів	276	713	23	47	—
29. Кобиловолоки	495	521	—	26	—
30. Брикуля Нова	31	295	4	—	—
31. Брикуля Стара	150	288	33	—	—
32. Вербовець	447	534	—	3	—
33. Малів	59	191	—	—	—
34. Тютків	270	76	—	104	—
Разом . . .	8.064	13.562	1183	1200	89

Зле випали вибори в таких селах: Кровінка, Іванівка, Романівка, Варваринці, Заздрість, Кобиловолоки. Більше шкодила абстиненція з недбалости, як те, що йшли голосувати на чужу листу.

Бракуючі 10 малих громад можуть дати для одинки найвище 3.000, а для 11-ки 1.000 гол., так, що Теребовельщина дала на 11-ку кругло 14.500 гол., а на 1-ку ок. 11.000 голосів.

Зловживань у нас не було, лише сильний натиск. Відо о нам тільки, що в Іванівці викинув поліціянт нашого мужа довіря.

ЗАЛІЩИЧЧИНА.

В заліщицькім судовім повіті випали соймові вибори на загал добре, хоч із відомих причин годі було відбути хочби лиш одно передвиборче віче або довірочні збори. Не зважаючи на шалену аґітацію ББ. під проводом урядовця повітової ради в Заліщиках Людвіка Доманського, який послугувався у своїх поїздках і вічах майже по всіх селах відомим типом Василем Черничуком з Жежави і Баліцьким з Заліщик, не зважаючи на те, що в суботу перед самими виборами арештувала поліція 13 наших найсвідоміших селян (Микиту Дідушка, Йосифа Дідушка і Петра Слуґоцького з *Угринковець*,

Не марнуйте виборчих карточок 11-ки!

З кожного числа „Діла“ й інших українських ґазет, які підтримують Український Виборчий Бльок, вирізуйте їх, роздавайте серед рідні, знайомих і сусідів та сховайте ОДНУ КАРТОЧКУ СОБІ ДО ДНЯ ВИБОРІВ! Хай ні одна карточка не пропаде!

11 11 11 11

Івана Чорного, Василя Бродера, Василя Тихо-
лаза і Василя Сеника с. Івана з *Винятинець*,
Омеляна Білинського і Кирила Сталинка з *Бли-*
щанки, Дмитра Олійнича з *Голіград*, Івана Бон-
чука, Федора Семеника й Івана Шкільнюка с.
Василя з *Новосілки Костюкової*, з яких біль-
шість була членами місцевих виборчих комісій)
і відставила їх до арешту в Заліщиках, з якого
звільнено їх всіх зараз у понеділок 17. листопа-
да, — наше свідоме і політично зріле селянство
не дало себе застрашити і голосувало на 11-ку.

У всіх селах Заліщицької Наддністрянщини
(з виїмкою одних Костільник і Зазулинець)
побідила листа Українського і Білоруського
Бльоку. На основі наших звідомлень впало на
листу ч. 11. у Блищанці 422 гол. (ч. л. 1 — 58),
в Городку 285 гол. (ч. л. 1 — 68), у Давиначі
350 гол. (ч. л. 1 — 130, ч. л. 22 — 66), в Добров-
лянах 250 гол. (ч. л. 1 — 44, ч. л. 22 — 150),
в Дуплисках 219 гол. (ч. л. 1 — 66, ч. л. 22—23),
в Жежаві 266 гол. (ч. л. 1 — 42). в Заліщиках
Старих 268 гол. (ч. л. 1 — 205), в Іваню Золотім
473 гол. (ч. л. 1 — 64), в Касперівцях 513 гол.
(ч. л. 1 — 96), в Колодрібці 777 гол. (ч. л. 1 —
47), в Новосілці Костюковій 460 гол. (ч. л. 1 —
215), в Печерні 250 гол. (ч. л. 1 — 28), в Синькові
894 гол. (ч. л. 1 — 99), в Угриньківцях 381 гол.
(ч. л. 1 — 278), в Щитівцях 256 гол. (ч. л. 1—87).

Зазначується, що доволі високе число голо-
сів, яке зискала листа ч. 1. у Давиначі, в Ду-
плиськах, Касперівцях, Новосілці й Угриньків-
цях слід приписати обставині, що в тих селах є
розмірно значне число латинників.

ТЛУСТЕЧЧИНА.

Вибори в Тлустеччині випали на загал ду-
же добре. Не зважаючи на відсутність агітації
українських організацій, Український Вибор-
чий Бльок здобув майже у всіх громадах більше
голосів, як при попередніх виборах всі україн-
ські листи разом.

В навечеря виборів майже в кожному селі
арештовано по кількох селян, головно мужів до-
віря, кооператорів, а навіть членів виборчих ко-
місій. Тих людей передержано 48 годин в арешті
гром. уряду в Тлустім, а потім випущено. І так
були арештовані: Василь Мельничин з *Папо-*
вець, Іван Кіянчук з *Садок*, Матій Марчишин,
Михайло Ґлова, Петро Ґлова, Іван Мельник з
Поповець, Василь Мельник, Іван Старожук,
Ілько Торкот зі *Слобідки*, Микола Овчар, Антін
Микитин з *Летячого*, Федір Дзюба, Матій Козик,
Микола Порцщалюк з *Лисовець*, Юліян Малюк,
Микола Толорчук, Олекса Городецький з *Гинь-*
ковець, Іван Ковальчук, Микола Гладик, Мико-
ла Олексишин з *Ворвулинець*, Василь Семираз
з *Тлустого-села*. В *Тлустім* усунула поліція му-
жа довіря листи ч. 11. з виборчого льокалю.

ОСТАННІ ВІСТИ

ПРИДІЛ МАНДАТІВ ІЗ ДЕРЖ. ЛИСТИ.

Дня 24. листопада на засіданні держ. виб. комісії приділять мандати з держ. листи. В засіданні візьмуть участь і повновласники зголошених держ. лист.

ТРЕТІЙ МАНДАНТ ББ. У ЛЬВОВІ.

Третій мандат ББ у Львові, що мав припасти Єгерові, одержить черговий кандидат ББ. полк. Абрагам. Одначе Абрагам мандату не прийме, бо мусів би кинути армію. Тому мандат припаде черг. кандидатові ББ. проф. Островському. Єгер одержить мандат із тернопільської округи.

ПОЛК. СЛАВЕК ПРО ВИБОРИ.

Бувш. премієр полк. Славек сказав кореспондентові „Шікаґо Трібюн", що він задоволений з вислілу виборів. Цим шляхом мабуть вдасться оздоровити і піднести повагу парляменту в Польщі, що дійсно був сильно підірваний в гром. думці. По друге вибори доказали, „чого не добачують наші американські приятелі, що **національні меншини в Польщі змінилися щодо настрою рішуче в напрямку кооперації з польською державою як із власною державою, головнож із теперішнім урядом"**. Американцям може здаватися, що Польща, яка прилягає до сх. вулькану, є все в небезпеці. Поляки з близька спокійно оцінюють ті річи та розуміють, що упорядкування устрою польської держави й розбудова її госп. сили витворить таку велику ріжницю жит. рівня між польським життям і життям сх. сусіда, що він мусітиме щораз менше давати причини для побоювань.

МІН. БЕК — ПРЕМІЄРОМ?

У звязку із недалекою сесією польського сойму у варшавських політичних колах кружляють чутки про реконструкцію уряду ще заки збереться сойм. Пілсудський, кажуть, зречеться премієрства а задержить для себе лише військові справи. Новим премієром був би теперішній віцепремієр найближчий співробітник Пілсудського міністр без теки в теперішнім уряді полк. Бек.

ВІДГОМІН ВАРШАВСЬКОЇ ДЕМОНСТРАЦІЇ

Перед окружним карним судом у Варшаві мала відбутися розправа проти учасників кровавої демонстрації у Швайцарській Долині дня 14. вересня. Перед судом станули бувш. соц. посли Дзенґелевський, Ходинський, ред. „Побудки" Синовецький, радна м. Варшави д-р Будзінська-Теліцька й інші визначні діячі ППС. З обвинувачених пять відповідає із тюрми. Тому, що на цю розправу не прийшли головні свідки, комісарі поліції, прокуратор відложив розправу на необмежений час. Оборона поставила внесення, щоби арештованих випустили із слідчої тюрми на волю. Суд згодився випустити лише Шульмана боєвика з царських часів, що свого часу вбив градоначальника Варшави Константинова.

АРЕШТУВАННЯ ВІЙСЬК. ДОСТОЙНИКІВ У СРСР.

„Соц. Вестнік", орган російської соц. демократії в Берліні, повідомляє, що більшовики арештували члена Найв. Воєнної Ради Андреєва та ген. Бліхера, головнокомандуючого більшовицької армії на Сході. Арештування ці є нібито в звязку з викриттям тайної організації, що працювала на шкоду уряду. Головою організації був голова ради нар. комісарів Чужов, якого вже передше арештували були. Централя організації була в хаті Чижова та в бюрі комісаря почти Антипова. Викрили організацію завдяки Рикову, який в ост. хвилі повідомив уряд про змову, бо сумнівався в її доцільність.

АРЕШТУВАННЯ СТУДЕНТА В ПОЇЗДІ.

У поспішнім поїзді Данціґ-Варшава політична поліція арештувала студента політехніки Евст. Верхоляка та — як подають польські джерела — забрала в нього пакет відозв Центр. Комітету КПЗУ. Поліція твердить, що Верхоляк брав участь в саботажах. Його замкнули в тюрмі в Тчеві.

Криваві демонстрації в Мадриді.

Дня 16. ц. м. відбулась у Мадриді велика демонстрація безробітних. Вулицями перейшло майже 100.000 робітників. Рівночасно відбулись манїфестаційні похорони робітників убитих в катастрофі. Прийшло до сутички з поліцією, при чім згинуло 4 робітників, 2 старшин, а 38 осіб було ранених. Арештовано 150 осіб.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З 21. ЛИСТОПАДА 1930.

ЄВГ. ОНАЦЬКИЙ.

КАСАНОВА.

Пікантний сюжет. — Регабілітація Касанови. — Жрець утіхи. — Зерна досвіду. — Мудрість старости.

Нема сумніву, що слава Касанови в Західній Европі і зокрема в Італії, його батьківщині, росте з дня на день. Кінематоґрафи дуже охоче показують фільми з його авантурного життя, і музики вибирають окремі епізоди його біоґрафії для своїх музичних спроб. Пригадую, як у минулому році тріюмфував у римській опері новий балет-опера „Касанова", Пік-Манджаґаллі, прийнятий також у репертуар міляньского театру „Ля Скаля". Книга „Спогадів" Касанови находить усе нових і нових видавців, а нові видання нових покупців . А в Парижі заснували навіть спеціяльне „Товариство Касанови", що має студіювати його життя і розшукувати документи про нього в усіх архівах світу!

Бо Касанова був великим мандрівником свого віку (XVIII в.), відвідав усі столиці тодішніх держав, і в кожній з них залишив сліди своєї діяльности, головно в хроніці світських скандалів та — іноді — карних злочинів.

І на основі тих „хронікальних" слідів та по части на підставі його власних „Спогадів", утворився загально поширений погляд на Касанову, як про безсовісного авантуриста, великого Дон Жуана, якого спогади є ніщо інше, як лише збірка пікантних і скандальних оповідань.

Але новіші часи принесли критичну аналізу, що кинула цілком нове світло на постать Касанови, і в його проміннях відкрили в ньому зразок людини рідкої освічености, ріжних талантів, поета і фільософа, завжди готового на все добре для себе й приятелів, на все але — для своїх ворогів. На сторінках його „Спогадів", що звичайно перелистують для вишукування всіляких пікантних епізодів, знаходяться цілі скарби гострих спостережень, цікавих думок і поетичних образів великої вартости.

Одна пані — не дурно Касанова користувався таким успіхом серед пань ще за свого життя! — пані Фульпіюс Ґавард мала досить терпицю-й доброго смаку, щоби зібрати ці перли Касанови в одну маленьку книжечку „Бревієр Касанови", виданий у Льозанні, — і в цій книжечці ми находимо стільки цікавого, стільки ще досі актуального, що вважаємо своїм обовязком поділитися з читачами „Діла" деякими з Касанових перлин.

У його словах дуже часто віднаходимо тон полеміста, тон людини, що любить боротьбу, і охоче підіймає кинутий виклик. Не рідко обвинувачували його в атеїзмі, а він писав ґрафу Мошинському: „**Певно, що без гальми релігії** світ належав би до найжахливішої наволочі..." І далі: „Для того, щоби бути атеїстом, не треба великого знання: і тому дуже легко всякі недоуки можуть ставати атеїстами".

Але якщо він не хоче бути атеїстом, то без сумніву він не є й християнином, — він поганин у повному розумінні цього слова. Він навчає радощів любови, радощів утіхи. Відмовлятися для них було би грішити проти життя. Але втіха не сміє бути еґоїстична. В глибині душі, він є альтруїстом, бо лише тоді находить втіху в насолоді, коли одночасно дає ту втіху й іншим. На своїй дорозі життя стає легшим, і жінки охоче відкривають йому всю красу, всі свої принади. Він спокушає їх не так для себе, як для свого бога-втіхи. Він вірний жрець свого бога, і в кожній жінці він хоче бачити товаришку-жрицю, якій готовий дати все — гроші, вбрання, дорогоцінности й себе самого, — цілого себе самого, крім одної лише маленької речі — своєї свободи.

Він проходить і зникає. Як легкий вітер, що пє з кожної квітки. І жінки, з рідкою чуйністю своєї складної душі, його розуміють. Вони відчувають, що *така* людина не може замкнутися в одному подружжі, — і люблять його, бо знаходять у ньому людину, що для неї вони — єдина річ важлива на світі. Жінки, яких він покидає, вертають до повсякденного життя без розпачі, без божевілля, без усяких траґедій. Бо він підбиває їх, але не нищить, здобуває їх тіло, але не душу, — і його любов тому не може бути цілим життям, але лише одним його епізодом.

На схилі років, коли в похмурій бібліотеці чеського замку Дукс, ґрафа Вальдштейна, Касанова, пишучи спогади, споглядає померклим зором на примари давніх, призабутих пригод, і тоді — не рідко приходить йому на думку бажання зясувати головну пристрасть свого життя: — що є любов і кохання. В молодости він знав лише практику, в старости прийшло бажання скласти теорію.

(Докінчення буде.)

Що діється в С. Р. С. Р.?

„Красная Газета“ подає, що радянська влада в Ленінграді зменшила обідову пору для робітників на 15 хвилин. За 15 хвилин робітник мусить вїсти обід і вернути до фабрики. Тим чином хочуть збільшити продуктивність фабрик. У фабриці „Красний Путиловець“ відбулось віче робітників, які домагаються годинної обідової перерви.

„Правда“ пише, що арештування інжинірів дуже пошкодило фабрикам, та що всі інжиніри політично непевні, тому треба провід у фабриках передати в руки вишколених робітників.

Щодо арештованих інжинірів із „Промислової Партії“, їм доказано, що вони підготовляли в Москві збройне повстання, після якого владу мав обняти заступник Кутєпова, ґенерал Луковський. Всі арештовані признались до вини.

„Правда“ повідомляє також, що в селі Махово над Волгою селяни вбили комуніста, який реквірував збіжжя.

Антибільшовицький мітінґ у Берліні.

У великій берлінській салі Спортової Палати відбувся 17. ц. м. з ініціятиви „Німецького Союзу Спортовців Західної Культури“ великий мітінґ при участи 15.000 осіб. Мітінґ був протестом проти терору у С. Р. С. Р. Промовляли представники католиків, протестантів і жидів. Коли промовляв священик Серафим, змальовуючи переслідування релігії в Радянщині, комуністи вчинили крик, авантюри та доказували, що все це брехня. Почалась сутолока і кілька осіб арештовано.

Арештування в Італії.

В Медіолані арештовано б. фашистівського посла Ернеста Белльонія, який був бурмістром міста. Арештування має політичні причини.

Ревізії й арештування.

КОПИЧИНЕЧЧИНА І ЧОРТКІВЩИНА.

Дня 14. листопада в 18. год вечором перевів відділ поліції ревізію у деяких громадян в *Гадинківцях*, пошукуючи за зброєю і протидержавною літературою („Сурмою“). По переведеній ревізії показалося, що нічого не найшли окрім кількох карток одинацятки. І так переведено ревізії у місцевого священика Стефана Турчина (основно!), відтак у чит. „Просвіти“, в кооперативі та в селян: Івана Боднарука, голови читальні, Стефана Ковальчука, Григорія Байрака, Погорецького Стефана, Миколи Шаравського, Федя Монастирського та ще в деяких. Нікого не арештовано.

В селі *Шманьківцях*, чортківського повіту, арештували двох селян, відобрали від них карти одинацятки, водили то сюди то туди, а вкінці по різних перипетіях пустили.

ТУРЧАНЩИНА.

В Турчанщині були протягом перших двох тижнів листопада переведені ревізії у Семіона Гончарика в *Тарнаві*, у Михайла Сонича в *Волчи*, у Івана Лутчака в *Волосянці* і в читальні „Просвіти“ в *Турці*. Арештовано 7 селян з *Турочок*, одного з *Волосянки*, одного з *Ясениці* й одного з *Мельничного*. Дня 14. ц. м. арештувала поліція о. І. Попеля і пятьох господарів з *Хащова*, але після кількох годин їх звільнила.

БІРЧАНЩИНА.

Дня 10. листопада ц. р. перевела місцева поліція докладну ревізію в *Бірчі* у адвоката д-ра Михайла Ільницького. Ревізія тревала від год. 8. рано до 1. попол. Нічого не найдено.

Дня 13. листопада перевела поліція з Жогатина ревізію в *Явірнику Руському* у о. пароха Михайла Заворотюка та в місцевій кооперативі. Ніде нічого не найдено. В кооперативі забрала поліція воєнні мапи з 1914 р., приватну власність крамаря Осипа Цельника.

ТАВРІВ.

В районі *таврівського* постерунку відбувались численні арештування. „Стшельці“, узброєні в кріси, урядують як „страж обивательська“. В ночі з пятниці на суботу, себто з 14. на 15. листопада, арештовано 9 господарів, з найсвідоміших, а саме: Поповича Михайла, [illegible] Михайла, Любинського Стефана, [illegible] Івася, Петришина Антона, Михаськова Михайла і Любинського Володимира з *Таврова*, а крім них ще Долю Михайла і Козака Миколу. [illegible] арештовано трьох господарів з *Каплинців* і одного з *Двухаєць*. Всіх їх в 8. год. рано погнали поліцаї зі „Стшельцами“ до Бережан.

В дні 23. листопада голосуйте всі на листи „Українського і Білоруського Виборчого Бльоку“ число 11

Муссоліні про Европу.

Льондон, А. Т. Е. „Дейлі Експресс“ містить статтю Муссолінія, в якій він пише, що всякі оптимістичні заяви дипльоматів про стан Европи вже нікому не можуть закрити того, що діється в Европі. Бюджети доказують, що половина видатків держав іде на зброєння. Італія прагне мира, але її святим обовязком боронити своєї незалежности. Горе народові, який утратив національну честь. Італія готова зредукувати свої зброєння до мінімума, якщо це вчинять інші держави.

НОВИНКИ

— Телеф. 2-11. **Піскова 22 „Власна Хата“** Фотоґраф **Лев Янушевич.** 537 132-

— **Конфіската „Діла“.** Вчорашне (259) число „Діла“ сконфісковано за частину передової статті (24 рядки в середині) п. з. „Перед виборами до сенату“ і за 11 рядків зі статті „Факти і висновки“. Це вже 28-а з черги конфіската нашого органу в цьому році.

— **Но волі.** Дня 19. листопада вечором вийшов із львівської тюрми на волю посол **Гриць Тершаковець.**

— **Залюблений ґімназист.** Син львівського купця Мервальдера, учень 7-ої ґімн. кляси залюбився в наймичці Анні, що служила в його батьків. Батьки, щоби перешкодити їх любові, віддали Анну на службу до знайомих. За тиждень Анна затроїлася світляним ґазом. Коли про це дізнався молодий Мервальдер пішов до господарів Анни та спитав, чи вона не лишила йому якого листа. Довідавшись, що листа для нього нема, вистрілив собі на вулиці в груди. Прохожі покликали поліцая. Студент оправдався перед поліцаєм, що револьвер вистрілив йому припадково. Поліцай забрав Мервальдера до недалекого комісаріяту, та він помер по дорозі, бо мав пострілені легені.

— **Осушування Полісся.** Поліські багна, яких там є майже 16.000 кв. км., хоче уряд змеліоризувати. Мін-ство прилюдних робіт зорґанізувало спеціяльне бюро в Бересті н. Б. Бюро це, крім знимок і гідротехнічних студій, робить при помочі наукових і фахових сил студії ґеольоґічні, рільничі та гідроґійні, щоби здобути основи для опрацювання проекту. Досліди, що річно коштують півтора міліона золотих, покінчаться мабуть до пять літ. Тоді щойно почалися би праці задля висушення Полісся.

— **Еміґранти, стережіться злодіїв.** Поліційні хроніки нотують щораз більше випадків обманів і крадіжей, доконаних по містах на еміґрантах. Такі злодії вештаються біля залізничих двірців, урядів, консулятів, корабельних бюр, навіть у поїздах, накидаються з прислугою, що винаймлять нічліг або куплять корабельну карту, щоби лиш за всяку ціну видурити від легко-

вірних селян гроші, а опісля щезнути без сліду. Тому наші люди не повинні заводити розмову з незнакомими особами ані на залізниці, ані на вулиці, ані в трамваю. За інформаціями звертатися треба на вулиці до поліцаїв, а в залізничих поїздах і трамваях до кондукторів. За останні два місяці зареєстрували цілий ряд дуже хитрих ошук.

— **Робітники до Франції.** Оноді подали ми вістку, що Франція зголосила запотребування робітників. Дотичні уряди звертають увагу, що до Франції не вільно їхати нелеґально, лиш треба вперед зареєструватися в Державнім Уряді Посередництва Праці. Без того ніхто роботи не дістане.

— **Бомба в школі.** До учительської семинарії в Бурунах на Виленщині хтось вкинув через вікно бомбу, яка вибухла і спричинила деяку шкоду, але нікого не вбила, хоч в салі був учитель та учні. Є думка, що замах мав політичні причини.

— **Сержант під мохом.** На польсько-литовськім кордоні в лісі біля Филипович під мохом найшли тіло сержанта КОП-у Андрія Порульського. Здогадуються, що його вбили пачкарі.

— **Жертва нападу на Касу Хорих.** Як це вже писалось, 16. X. ц. р. був напад на Касу Хорих у Ченстохові. Урядовець Михайло Завадський був підчас того нападу ранений і дня 18. ц. м. помер. Це вже четверта жертва того нападу.

— **Чад.** Родина Хаїма Мосінґера в Рудках натопила вуглям в печі, заткала комин і положилась спати. Вранці найдено всіх членів непритомних від чаду. Хаїм Мосінґер помер відразу, а синів Лайзора і Лейбу може вдасться лікарям урятувати.

— **За вбивство в двобою місяць вязниці.** Варшавський журналіст Станислав Войткевич убив у двобою директора банку Завадського і за це був засуджений на півтора року вязниці. Апеляційний суд розглядав справу ще раз і свідки доказали, що Войткевич не бажав собі двобою, а згодився на двобій лиш на домагання Завадського і що перед двобоєм старався помиритись із противником та цей не згодився. Кару півтора року зменшено на один місяць вязниці.

— **З багна російської еміґрації.** Російський еміґрант А. Воловик опинився в нужді, убив у Празі золотника Гаверду й ограбив його склеп. Злочин виявився, Воловик станув перед суд і дня 16. ц. м. його засуджено в Празі на 6 літ вязниці.

— **Італія зменшує урядничі платні.** Італійська рада міністрів ухвалила зменшити урядничі платні на 12 проц., а вищим урядникам зменшено ці платні на 25 проц. Причиною цього є великі дефіцити минулорічного бюджету.

— **Закоханий вояк.** Вояк чеського полку в Празі Іван Найзер любив Анічку з Вишеграду, а вона його покинула. Зажурений вояк скочив з розпуки під поїзд коло Лібоку. Колеса відірвали йому ногу і він лежить у лічниці, а Анічка відвідує його і каже, що як вояк виздоровіє, то вона вийде за нього заміж, хоч він каліка.

— **Самовбивство артистки.** Артистка театру в Лінцу Марія Любінова отруїлась в ночі 17. ц. м. і померла в 22 році життя. Марія Любін властиво звалась Любинською і була російською еміґранткою. Наложила на себе руку через якісь непорозуміння з артистом Куртом Деном, який пребуває у вязниці у звязку з траґічною смертю іншої артистки Ґрети Марен, приятельки Любинської. Кілька днів перед смертю самовбивниця виступала на сцені з успіхом в пєсі Міллера „Флямме“.

— **Анальфабетизм у Китаю.** Китай має 500 міліонів населення, з чого 413 міліонів не вміє писати ані читати. Теперішній уряд Китаю ухвалив великі суми на розвиток шкільництва в тім краю темряви і анальфабетизму.

— **Джюсепе Ренці помер?** Дня 6. ц. м. фашисти арештували в Генуї фільософа, професора університету в Генуї Джюсепа Ренція. Італійські часописі містять коротку новинку, що цей фільософ помер на днях у вязниці. Смерть його аж надто загадкова.

— **Украв гроші і згубив.** Чеські злодії, Осип Вальтер і Франц Немоданський хотіли жити без праці і тому обкрадали каси. Від року 1923 вони обікрали 27 чеських та словацьких кас, а потім поїхали до Монте Карльо і там вкрали 800.000 чеських корон. Немоданський, втікаючи до ЧСР загубив ті гроші і їх найдено, а обидвох злодіїв удалось вкінці арештувати.

— **І в цісаря крадуть.** У Вербелінзе в Німеччині до ловецького замку Вільгельма, б. німецького цісаря, закрались злодії й ограбили кімнату міністра Бравна, який там хвилево перебував. Украли також кілька дорогоцінних образів із музею б. цісаря, який містився в цьому замку.

— **Із дотепів Марк Твена.** Коли Марк Твен редаґував газету, якийсь молодий віршороб приніс йому свій твір і просив помістити в часописі. Марк Твен прочитав твір і відмовився його друкувати. Тоді молодий віршун почав з редактором розмови на найріжнородніші теми і вкінці спитав: Чи то правда, що споживання фосфору і риб збільшує умові здібности людини та скріпляє мозок? Марк Твен спокійно відповів: Так, це правда, але хто пише такі вірші, як ви, то мусів би зїсти кілька китів, а звідки їх дістанете? Доки не зїсте бодай одного кита, то не приносіть віршів до редакції.

Нові книжки й журнали.

І. Мриц: **НАУКА НА ЛЕЩАТАХ.** Наклад „Сокола-Батька“. Склад в канцелярії „Сокола-Батька“ та в книгарнях. Ціна примірн. 1 зол.

З театру.

ТЕАТР НОВИН: *„ТІТКА КАРОЛИНА“*, фарса на 3 дії *Брандона.*

Пєса стара, як та доба, коли мущина переодягнений за жінку, ще й молоду, був першорядним жартом. А всеж і нині, коли стільки жінок полобає вже на мущин своїм зверхнім виглядом, нам таки не вибачили би помилки, якби ми запалилися до красуні, що під сукнею не має справжнього дессу. Тому й сміємося нині, як сміялися наші тіточки з „Тіточки Каролини“, що приїхала до нас з Америки (а не як дехто вдає з Німеччини) з гумором у роді Маркіяна Гвеніського „Добродія, що видавав хліборобську газету“.

Коли в 1917 році найкращий актор київського Солов[ц]овського театру Кузнецов (генівльний Гоголівський „Ревізор“) вибрав на свій бенефіс цю фарсу — жіноцтво кохалося в ньому юрбою два місяці, не збентежене ні трохи тим, що він бігав у спідниці і з фальшивими грудьми. У Театрі „Новин“ М. Татшанський у ролі тітки Каролини був теж дуже добрий. Треба справді доброго артиста, щоби в ролі підстаркуватої жінки не попасти в шаржу і не зіпсувати цілої комедії. Решта артистів піддержувала веселий настрій на сцені і на салі, щоби неодному поправити гумор у нинішних сумних часах.

м. р.

Дописи.

ЛУЦЬК. *(Пожежі, бійки, арештування).* Дня 14. листопада ввечорі вибухла пожежа в місцевому кінотеатрі „Апольльо“. Публика, що заповнювала салю вщерть, кинулась до одинокого тісненького виходу. Настала паніка. Під натиском маси переляканих людей заломилася баріера на вузеньких залізних сходах і перші втікачі впали з поверху на долину. Позаду одні одних напирали і слабші летіли вниз. Нарешті заломилися і сходи, накриваючи тих, що лежали на землі. Інші-ж кидалися з вікон на вулицю. В результаті понад двацять осіб сильно покалічених. Частина їх у шпиталі. — В неділю, 16. листопада, гурток одинковців напав на головній Ягайлонській вулиці на ендека-редактора тижневика „Зєми Волиньска“, Костровіцького. Обороняючись, Костровіцький почав стріляти й одного ранив, а сам утік до каварні „Розаліні“. Одинковці заатакували каварню і повибивали шиби. Ранений лежить у шпиталі. — З сіл надходять вісти, що в гмінних арештах в останніх передвиборчих днях перебувало богато селян, які потроху виходять на волю. — *Ч.*

САМБІРЩИНА. *(За проповідь проти комуністів.)* До Місткович, пов. Самбір, і сусідніх парохій заходили комуністичні агітатори і деморалізували немилосерно наш нарід. Місцевий парох о. Стефан Макар виступив енергійно проти тих агітаторів на проповіди дня 8. ц. м., виясняючи населенню фатальні наслідки, які наносить комунізм церкві і народові. Комуністи обурилися і постановили пімститися на священикові. Підмовили одного недовареного молодика, щоби наплів перед постерунком на о. Макара, що молодик і зробив. Постерунок, не розбираючи справи, арештував пароха і привіз його до прокуратури на протокол. Прокуратура пізналася зараз у чому справа і відразу пароха полишила на вільній стопі, так, що о. Макар ще того самого дня вернувся до парохії. Такої прикрости дізнав священик за свою душпастирську ревність, за енергійний виступ проти ворогів церкви й народу.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА. *(Напад озброєних людей на село Іл[а]вче).* В ночі з 15-го на 16-го листопада ц. р. прийшли замасковані люди до начальника громади в селі Ілавче в 10. год. вечором (озброєні в кріси) і зажадали кватир нібито для війська, яке, як казали, прийде до села на час виборів. Зачали своє заповідання кватир від того, що вибили вікна в читальні. Після того пішли до другої філії кооперативи і там поломили замки, хотячи добутися до середини. До середини не добулися, тільки зробили на 52 зол. школи. Звідси пішли до Миколи Новосада сина Семка, вибили у нього вікна, в коморі розпороли перину, висипали з неї піря і до того піря висипали муку. В Павла Піговича (голови надзірної ради кооперативи) вибили вікна і в коморі розсипали збіже з мішків на підлогу. В Михайла Женчишина (українця-латинника) вибили вікна і висипали муку і збіже та змішали до того викинену з бочки квасну капусту. Потім прийшли до Степана Посьмітюха до хати, але жінка почала просити, щоби не нищили нічого. Тоді один з тих людей сказав по польськи: „Не вольно!“ і всі забралися, нічого не руйнуючи. В Гриця Стеця вибили вікна й один вдарив його жінку. В Івана Бодівського (касієра кооперативи) в коморі порозсипали збіже з мішків і набили його дочку, яка спала в коморі. Вибили ще вікна в Яська Абрагамовича і Миколи Мальчоса. Крім того набили двох вартівників, які сторожили телеграфічних стовпів. Аж як почало розвиднятися і побуджені люди зорієнтувалися, що поголоски про військо є видумкою і що війська в селі нема, кинулися за бандитами. Тоді бандити втікли в невідомім напрямі. Передтим ще ушкодили ті самі зухвальці український памятник.

ДОБРОМИЛЬЩИНА. (Ще один обіжник добромильського староства до нашого духовенства). На днях греко-кат. парохіяльні уряди одержали таке письмо: Starostwo w Dobromilu L. Wyzn 24/C/30. Dobromil 28 10 1930. Wszystkim gr. kat. Urzędom parajialnym w powiecie. Doszło do mej wiadomości, że tamt. gr. kat. Urząd parafialny zmienia w metrykach końcówki nazwisk „ski“ na „skij“ względnie „cki“ na „ckij“. Zauważam, że zmiana nazwisk należy do kompetencji Urzędu Wojewódzkiego, przeto samowolne przeprowadzanie jakichkolwiek zmian w pisowni nazwiska przez Urząd metrykalny jest przekroczeniem obowiązujących w tym przedmiocie przepisów. Zechce zatem Wiel. gr. kat. Urząd parafialny unikać tego rodzaju niewłaściwości przy wpisywaniu nazwisk do ksiąg metrykalnych, względnie przy wydawaniu metryk, gdyż w przeciwnym razie zmuszony będę aczkolwiek z przykrością, wyciągnąć z tego faktu prawne konsekwencje. Starosta powiatowy: Kassala mp. — Деж тут яка зміна прізвища? Від непамятних часів ми писали Волянський чи Левицький, а тепер нагло кажуть і це змінити. До чого то все доходить! — **Священик.**

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 19. листопада ц. р. масло пріма експортове солене 5·30 зол. масло пріма бльокове несолене 5·30 зол., літра молока 0·38—39 сотиків, літра сметани 1·70 зол., копа яєць 12·50—12·75 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 20. листопада „Аїда“ Верді[я].
Пятниця, 21. листопада, год 7·30 веч. „Фіялка з Монмарт“.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Четвер, 20. листопада, год. 7·30 веч. „Доротея Ангерман“.
Пятниця, 21. листопада год. 7·30 веч. „Доротея Ангерман“.

Малий Міський Театр:

Четвер, 20. листопада, год 7·30 веч. „Вічне перо“.
Пятниця, 21. листопада, год. 7·30 веч. „Вічне перо“.

Театр Новин (в салі кіна „Кольосей“):

Четвер, 20. листопада, год. 7·30 веч. „Тітка Карла“.

Професійні Союзи і Товариства можуть дістати білети для своїх членів на 33% знижені в ціні. Знижки видає секретаріят театру від год. 11—2 до 23. ц. м.

Кіна.

АПОЛЬЛО: Звукова фільма: „Рай залюблених“ (Вільма Банкі) і додатки.

ГРАЖИНА: Звукова фільма: „Моє сонішко“.

КОПЕРНИК: Звукова фільма: „На Сибір“.

ЛЕВ: Звукова фільма: „На Сибір“.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Наддунайський вальс“.

ОАЗА: Царський курієр. (Іван Мозжухин).

ПАН: „В вічнім льокаї“.

ПАЛЯС: Звукова фільма: „Небезпечний роман“ (Беті Амаи)

ПАСАЖ: Право крови, звуковий додаток.

ПРОМІНЬ: Гробовець кохання.

РАЙ: Звукова фільма: „Погании“ (Рамон Новаро)

ХИМЕРА: Королева джезбенду.

ФАТАМОРГАНА: Лицарі кохання (Мозжухин).

СТИЛЕВЕ: Распутін. Російський хор балалайковий.

УТІХА: Жінка на місяці (Герда Маврус, Віллі Фріч).

Програма радіо.

Четвер 20. XI. 1930.

Варшава (1411,7) 12·35 Шкільний концерт. **Гельсінгфорс** (221,4) 17·00 Мандолінова орхестра. **Берлін** (419) 20·10 Вечір танців. **Харків** (426) 26·00 Концерт. **Рим** (441,2) 12·45 Легка музика. **Прага** (486,2) 19·55 Популярні пісні. **Відень** (516,3) 19·30 „Віденський вальс“ Штравса. **Будапешт** (550,5) 12·05 Балалайкова орхестра. **Ленінград** (1000) 17·30 Концерт. **Париж** (1724,1) 16·45 Музика.

Пятниця 21. XI. 1930.

Варшава (1411,7) 20·15 Концерт фільгармонії. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·15 Спів Тури Аарн. **Льондон** (356,3) 13·00 Радіо-орхестра. **Берлін** (419) 17·05 Російські пісні (Александрова). **Харків** (426) 16·00 Концерт. **Рим** (441,2) 12·45 Радіоквартет. **Прага** (486,2) 21·00 Концерт. **Будапешт** (550,5) 9·15 Солісти. **Москва** (148,1) 15·00 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові. 881

Стрий:
20. XI. „Гріх“.
Дрогобич саля Сокола:
21. XI. „Гарна Олена“.
22. XI. „Паяцик“.
23. XI. „Гетьман Дорошенко“.
24. XI. — переїздить театр до Самбора. — Репертуар оголошений буде в слідуючім числі.

У своїм турне вступить Театр на кілька вистав до Перемишля і Львова.

Подяка. Ми, політичні вязні з Калуша, увязнені за приналежність до Пласту у слідчому арешті при окружному суді в Станиславові в часі від 28. IX. до 7. XI. ц. р., складаємо цею дорогою щиру подяку всім тим ВП. Паням і Панам у Станиславові, які нам помагали, а спеціяльно п. Галі Аксентіївній за щиру та сердечну як матеріяльну, так теж і моральну поміч за час нашого перебування в тюрмі. — **Демян Кушлик і Микола Козоріз.**

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів. Ринок ч. 10.